

OBISK NA DOMU

Življenje v 343 let stari hiši

„Moderna posoda ni za v peč ...“

Na severnih obronkih Rašice, kjer le-ta preide v ravnico, je gruča kakšnih 20 hiš, ki tvorijo vas Selo. Ko prideš po makadamski cesti do točke, kjer se pot razcepi desno in levo in pelje naprej do hiš tik ob gozdu, na levi že lahko zagledaš leseno, s slamo krito hišo. Na prvi pogled se zdi, da je povsem zapuščen, toda drobno razsekana polena, skrbno zložena v skladovnico tik ob zidu, izdajajo, da v njej živi 75-letna Ana Sršen.

• Hiša je kot vkopana v strmem pobočju in posebno pozimi ima Ana velike težave s snegom. Zadnje zime pač ne, ker snega ni, toda leta 1952, ko je bilo snega izredno veliko, je imela hude probleme. Ves sneg, ki se je vsipal s pobočja tik pred vhodna vrata, je stlačila in nato naredila kar predor, da je mogla do drv in vode. Tudi s strehe je sneg vsak dan odmetala, saj bi se ji drugače lahko podrla na glavo. »Takrat je to že še šlo, ko sem bila pri močeh, danes pa bi to zelo težko naredila,« pravi.

• Ko sem jo obiskal v sončnem spomladanskem popoldnevu, je za hišo ravno žagala drva, ki jih je z lastnimi rokami privlekla z Rašice. Čeprav v začetku ni bila preveč navdušena za razgovor, se je pozneje le razgovorila. Kar takoj naj povem, da je Ana razgledana žena, ki se lahko brez težav in zadrege pogovarja z ljudmi s precej višjo izobrazbo od nje. Ana namreč veliko bere, saj ima polno skrinjo knjig, zato ji tudi novejša tujke niso neznane.

• »Bila sem najstarejša med otroci in ker pri hiši ni bilo denarja, sem že z 12. leti odšla služiti h kmetom, najprej v Polje, nato v Tomačevo in v Mekinje pri Kamniku. Plača je bila slaba, le 300 din na mesec, za kar sem dobila par čevljev. Ko sem prvič dobila plačo in to za celoletno delo, sem si kupila eno obleko zase in nekaj manjših stvari za domače, pa je bilo po denarju. Obleko sem imela vedno slabo, v mladih letih samo po en par čevljev, ki pa so se hitro uničili. Še v pozni jeseni, ko je bila že slana, sem hodila bosa. Vsake toliko časa sem počepnila, da sem si noge pod kri-lom vsaj malo ogrela ... Ko sem prišla v Tomačevo, me je gospodarica poslala k čevljarju, da si naročim čevlje iz telečjega usnja. Toda nisem se jih upala naročiti, kajti bili so precej dražji kot tisti iz govejega usnja ...«

Ana Sršen

• Sedaj Ana Sršen prejema pokojnino, ki pa zadostuje le za normalno življenje, ne pa tudi za popravilo hiše.

• Pri vходу sem se moral pošteno prikloniti, da sem prišel skozi nizka vrata. Hiša, ki je zbita iz lesenih brun, ima dva prostora. V prvem je kuhinja, v drugem pa »dnevna soba«. Oba prostora sta izredno čista, čeprav so tla še iz ilovice. V dnevni sobi je krušna peč, divan, postelja, v enem kotu skrinja, v drugem pa miza s klopni. Na steni visi stara ura, ki ne meri več časa, na enem izmed tramov pa je letnica 1632. Strop je lesen in Ana pravi, da bi bil potreben popravlja oziroma beljenja.

• »Pa kaj, ko ga sama ne morem več pobeliti. Tako nerad se beli.«

• Nikjer na stropu ni nobene luči in šele na steni sem opazil petrolejko. Hiša nima ne elektrike, ne vodovoda. Tako si Ana Sršen ne more pomagati s sodobnimi gospodinjskimi aparati. Edina sled napredka je plinski štedilnik.

• »Prej sem kuhala v peči. Tudi takrat, ko mi zmanjka plina, toliko časa, da mi ga pripeljejo, kuham še v peči. Pa kaj, ko se danes ne dobi več lončene posode za kuha-

nje v peči. S sodobnimi lonci pa mi v peči ne gre ravno preveč od rok ...«

Prav udobno življenje v Anini hiši gotovo ni. Veter, skozi špranje in prečrvičen les kar pošteno piha. Zamislite si, da bi morali doma odklopiti vse električne aparate, po vodo pa bi hodili k sosedu ali k studentu! Nekaj dni bi se že šli tako življenje sodobnega Robinzona, prav dolgo pa ne.

• Ko je Ano nekoč obiskala zdravnica, ji je vsa navdušena zatrdila: »Pri vas je tako lepo ... Kar k vam bi prišla na dopust.« To je pa tudi nekaj, ali ne ...?

F. Kmetič

PIVOVARNA IMA NOV SILOS

Na slovesnosti, s katero se je kolektiv Pivovarne Union vključil v praznovanje 50. obletnice osvoboditve in 1. maja, so 29. aprila otvorili nov silos za shranjevanje ječmena z zmogljivostjo 2.500 ton. Objekt, ki je veljal okrog 15 milijonov dinarjev, pomeni pomemben premik v organizaciji sodobnejše tehnologije, saj bodo z avtomatizirano transportno linijo od vagonov do varilnic prihranili precej časa in materiala.

PRISPEVKI ZA DOM V KUMROVCU

Za spominski dom borcev NOV in mladine Jugoslavije v Kumrovcu ter za ureditev širšega območja Kozjanskega so prispevali od 1. 12. 1974 do 15. 3. 1975:

ZDRUŽENJA BORCEV NOV
Vižmarje-Brod 765 din, Litostroj 250 din

KRAJEVNE SKUPNOSTI

Zgornja Šiška 957 din

KRAJEVNE ORGANIZACIJE SZDL

Hinko Smrekar 500 din, Ljubo Sercer 2571 din

GOSPODARSKE ORGANIZACIJE

Tekstilna tovarna Medvode 3000 din

OBCANI

Salamen Iva 111,45 din, Brenčič Tončka 250 din, Kerševan Julijan 50 din,

Korže M. 50 din, Matoh Bogomir 100 din.

Skupno je zbranih 640.771 din ali 90 % dogovorjene vsote za našo občino.

Odbor za gradnjo spominskega doma borcev NOV in mladine Jugoslavije v Kumrovcu pri ZZB

NOV Ljubljana-Šiška

Hišica sodobne »Robinzonke« ...